

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana
paredzētajai darbībai –

vēja elektrostaciju parka “Ventspils-2” un tā saistītās infrastruktūras būvniecība

Ventspils novada Ziru pagastā un Kuldīgas novada Ēdoles un Padures pagastā

PROTOKOLS

2025. gada 12. februārī plkst. 18.00, Ziru tautas namā (“Saulgrieži”, Ziras, Ziru pagasts, Ventspils novads, LV-3624)

Sanāksmi vada: Pēteris Blumats, SIA “Enviroprojekts”

Sanāksmes dalībnieki: paredzētās darbības ierosinātāja SIA “Latvijas vēja parki” pārstāvji, vides konsultāciju uzņēmuma ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma izstrādātāju SIA “Enviroprojekts” pārstāvji un interesenti, kopā 57 dalībnieki attālināti un 33 klātienē (sanāksmes dalībnieku saraksts pieejams pēc pieprasījuma).

Pēteris Blumats uzsāk sanāksmi un iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar dalībniekiem, kas piedalās no paredzētās darbības ierosinātāja puses, darba kārtību, tehnisko informāciju un dalībnieku iespējām uzdot jautājumus un iesaistīties diskusijā. Dalībnieki tiek informēti, ka sanāksme tiek ierakstīta, un pēc sanāksmes būs pieejams sanāksmes ieraksts un protokols.

Pēteris Blumats dod vārdu paredzētās darbības ierosinātāja SIA “Latvijas vēja parki” valdes priekšsēdētājam Jānim Urtānam sniegt prezentāciju par uzņēmumu SIA “Latvijas vēja parki” un paredzēto darbību.

Jānis Urtāns sniedz prezentāciju par uzņēmumu SIA “Latvijas vēja parki” un paredzētās darbības raksturlielumiem (prezentācija pieejama protokola pielikumā).

Anna Lankovska informē klātesošos par AS Latvenergo koncerna pasākumiem un darbībām attiecībā uz sabiedrību un vidi.

Pēteris Blumats aicina SIA “Enviroprojekts” pārstāvi Valdi Felsbergu sniegt informāciju par ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) mērķiem un izstrādes procedūru (prezentācija pieejama protokola pielikumā).

Valdis Felsbergs sniedz prezentāciju par IVN mērķiem, procedūru, par IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas termiņiem, mērķiem un uzdevumiem (prezentācija pieejama protokola pielikumā).

Sanāksmes dalībnieki tiek informēti par diskusijas noteikumiem.

Sanāksmes dalībniece jautā, kāpēc tiek būvēti vēja parki un kas ir investors šim projektam. Tas nozīmē, ka Latvenergo ir tik liela peļņa, ka var būvēt šādus vēja parkus? Vai šajā laikā, kad ir jārūpējas par aizsardzību un tiek aicināts ziedot slimiem cilvēkiem, ir nepieciešams būvēt un ieguldīt šādos vēja parkos? Medijos dzirdēts, ka ja nevarēs citādāk, tad tiks nodrošināti nacionālo interešu statusu projektiem, kā to var izdarīt. Gribam redzēt konkrētus datus, piem., cik lētāka būs enerģija, cik valstī paliks saražotā enerģija u.c.

J.Urtāns atbild, ka pamatmērķis ir nodrošināt valsti ar savu enerģiju, kuras šobrīd nepietiek. Investē AS Latvenergo, kuras peļņa tiek nodrošināta no klientiem un tā tiek iemaksāta valsts kasē. Viennozīmīgi šis ir valsts attīstības un starpvalstu konkurences jautājums. Šobrīd konkrēti cenu nevar pateikt elektroenerģijai pēc gadiem. Šobrīd elektroenerģijas piedāvājums nav pietiekams, kas nosaka to, ka cena ir dārgāka.

Dalībnieks jautā – SIA “Latvijas vēja parki” iecerējuši 7 vai 8 projektus? SIA “Latvijas vēja parki” nav šobrīd rezervējuši jaudu, kā tiek plānota pieslēgšanās?

J.Urtāns informē, ka – kopā ir 8, bet Balvi-Ludza netiks veikta tālāka izpēte, tās atrašanās vietas dēļ attiecībā uz valsts aizsardzību. Attiecībā uz rezervēto jaudu – šobrīd tā ir 1,3 GW un pieteikto projektu apjoms ir vairāk nekā 15 GW. Uzsver, ka visi pietiktie vēja parki netiks uzbūvēti.

Sanāksmes dalībnieks izsakās – Ziras būs ielenktas no visām pusēm, jo 300 m augstās vēja elektrostacijas (turpmāk – VES) plānotas arī citos vēja parku projektos no Užavas puses. Vai 300 m ir augstums ir masts vai kopā ar lāpstiņu garumu? Šis projekts vēl nav nacionālas nozīmes projekts, pēdējā laikā ir liela pretestība pret vēja parkiem. Dalībnieks uzskaita Satversmes pantus, kuri var tikt pārkāpti. Šādas turbīnas pielīdzina Rīgas televīzijas tornim. VES esot tuvumā īpašumam, to vērtība samazināsies par vismaz 50%. Zirās ir vairāki viesu nami, pēc šāda projekta realizācijas, tur neviens negribēs uzturēties. No tik augstām turbīnām paredzama zemfrekvences skaņas, vibrācijas, ēnojums utt. Jau šobrīd no Zirām var redzēt Tārgales aizsarggaisma naktīs. Līdz ar to labvēlīga vide un veselība tiks ietekmēta. Dalībnieks izsaka nožēlu, ka šajā sanāksmē nav neviens no Ventpils novada pašvaldības koalīcijas. Izsaka priekšlikumu izteikt viedokli, kāda ir novada pašvaldības nostāja. Tiek jautāts, vai attīstītājam nav bail, ka pēc diviem gadiem, mainoties Saeimai, zaļais kurss vairs netiks atbalstīts un tad projekts tiks atstāts pusratā. Uzsver, ka statistika apgalvo, ka tiek patērēti ~1000 MWh dienā un 600 MWh naktī, bet Latvija kopumā saražo ap 1300 MW, tātad paliek pāri. Gribās saprast, kāpēc Vācijā un Dānijā, kur ir visvairāk vēja parku, ir visaugstākie tarifi? Dalībnieks jautā, vai viss mežs pagastā tiks nocirsts, jo turbīnu skaits ir ļoti liels. Tiek komentēta nepieciešamā infrastruktūras izbūve un pieminēta nesen notikušā atslēgšanās no BRELL tīkla, tā dēļ ar 1. jūliju tiek paredzēts paaugstināt tarifus, jo ir ieguldīti daudz līdzekļi. Dalībnieks turpina ar viedokli, ka būvniecības laikā tiks piesārņots gaiss, būs izmeši. Kas notiks ar turbīnām, kad tās vairs nebūs lietojamas, kā tās tiks utilizētas? Betona pamati mežos paliks vienmēr, jo tos nevarēs novākt.

V.Felsbergs sniedz atbildi, ka 300 m ir spārna gala maksimālais augstums.

J.Urtāns atbild, ka Vācija ir Eiropas rūpniecības mugurkauls, tur elektroenerģijas patēriņš ir ļoti augsts, atomelektroenerģijas stacijas slēgšana arī ir ietekmējusi kopējo situāciju un radījusi elektroenerģijas nepietiekamību, tādēļ ir cena augsta. Cenu nosaka pieprasījums un piedāvājums. Par Latviju – no 2018. gada elektroenerģijas imports ir bijis 12,3%, bet 2022. gadā 33%. 2023. gadā, ņemot vērā ļoti labo ūdens pieteci, imports samazinājās uz 12%. Apgalvo, ka šī projekta ietvaros tarifs nekāps.

K. Eglīte informē, ka atmežošana tiks veikta tikai tajās vietās, kur plānotas turbīnas. Ņemot vērā Dabas aizsardzības pārvaldes rekomendācijas, primāri turbīnas plānotas izcirtumos un jaunaudzēs, lai samazinātu atmežojamās platības. Savukārt par būvniecības procesiem tiks sniegta informācija un to ietekme tiks vērtēta ietekmes uz vidi novērtējumā. Turpretī par utilizāciju – SIA “Latvijas vēja parki” pieder pirmās vēja turbīnas Latvijā – Ainažos, kur notiek jau trešais cikls – nolietotās turbīnas tiek nodotas atpakaļ to uzstādītājiem. Šobrīd jau vairāk nekā 90% vēja turbīnu detaļu ir pārstrādājamas. Betona pamatus nebūs jāutilizē, ja tiks nolemts ražošanu turpināt.

Attālinātais dalībnieks izsakās, ka ir paaugstinājies Vācijā – 240 m augstam VES ir 5 m dziļi betona pamati, kopumā ar visiem urbumiem sasniedzot pat 20 m dziļumu. Jautā – kā ir plānots izveidot vēja parku bez ģeoloģijas izpētes, ņemot vērā tonnāžu katrai vēja elektrostacijai? Kā var būvēt, ja nav veikti sistematiski vēja mērījumi gada griezumā? Kad vēja turbīna būs rentabla – 1 VES ražība ir 25%. Turbīnu spārnus nekur neutilizē.

J.Urtāns atbild, ka pamatu veids tiek noteikts pēc ģeotehniskās izpētes, kas tiek veiktas pēc IVN, kad ir zināmas precīzas VES atrašanās vietas. Projekta trešā kārtā – apspriedē ar piegādātājiem tiks noteiktas gala izmaksas, kas tālāk tiks ieliktas aprēķinu modelī un noteikta rentabilitāte, kas pēcāk pamatos lēmumu par vai pret vēja parka būvniecību. VES mūža ilgums ir līdz 35 gadiem, bet var būt vairāki cikli.

K. Eglīte informē, ka jau šobrīd ir vēja turbīnu ražotne Latvijā, visticamāk, ka ar laiku, kad Baltijas valstīs tiks sasniegts augsts utilizējamo turbīnu spārnu skaits, kāds uzņēmums, rūpnīca to varēs nodrošināt

reģionā. Attiecībā uz vēja mērījumiem – tie tiek veikti visās SIA “Latvijas vēja parki” teritorijās. Šobrīd ražotām modernākajām turbīnām ražība var būt līdz 50%.

P.Blumats nolasa attālināto dalībnieka jautājumu no tērzētavas, uz kura nav priekšatbildēts – Kamdēļ tik milzīgi izmēri, vai nevar risināt problēmu, atsevišķiem privātas zemes īpašniekam dodot iespēju izvēlēties starp dažādiem variantiem un paturēt sev arī vismaz daļu saražotās enerģijas?

K. Eglīte atbild, ka uzņēmums vērtē tikai būvniecību valsts zemēs, tomēr tiek vērtētas iespējas arī privātās zemēs. VES izmēri ir ievērojami, jo šobrīd izbūvējot 3 mūsdienīgas turbīnas, ir iespējams aizstāt, 1 vēja parku (piemēram Grobiņa 33 turbīnas ar 19 MW).

Tiek nolasīts jautājums - kādu kompensāciju saņems zemju īpašnieki un iedzīvotāji >2 km no objekta (vizuālā ietekme ļoti tālu)? Sniegta atbilde – 2500 EUR par 1 MW un summa sadalās 50 % iedzīvotājiem un 50 % pašvaldībai.

Sanāksmes dalībnieks jautā, vai kompensāciju saņems pašvaldība?

J.Urtāns atbild, ka pašvaldība, kurai 50% būs jāattiecinā uz iedzīvotājiem, kuri dzīvo 2 km rādiusā.

Klātesošais izsakās, ka iedzīvotājiem vajadzētu iegūt maksimālu labumu. Jautājums – par iepriekšējo parku ar 8 MW turbīnām, bet dati ņemti par 5 MW turbīnām, kā tiks vērtēts šis parks? Kas notiks, ja uzbūvējot turbīnu, tika secināts, ka piemēram, troksnis tomēr ir lielāks? Jautājums, vai būs valsts valodā novērtējuma dati? Kāda būs vizualizācija?

V.Felsbergs atbild, ka darbs tiek veikts, balstoties uz pieejamajiem datiem. Šobrīd 8 MW turbīnas vēl nav tirdzniecībā pieejamas. Jāuzsver, ka jaunās tehnoloģijas ar lielāku jaudu rada mazāku ietekmi. Atbilstoši Latvijas likumdošanai, ja tiek pārkāpti normatīvi un to var pamatot ar mērījumiem, trokšņa avota operatoram ir atbildība pārkāpumus novērst. VES gadījumā iespējams tā būtu darbības apturēšana. Šobrīd līdz šim modelēts tika pēc maksimālās piesardzības principa, pēc Pasaules veselības organizācijas rekomendētajiem robežlielumiem, kas ir stingrāki par Latvijas likumdošanā nostiprinātajiem robežlielumiem. Ziņojums, ekspertu atzinumi būs valsts valodā, bet, piem., izmantotās datorprogrammas izdrukā faili, piem. WindPro izdrukā, netiks tulkota. Jūsu priekšlikumus par vizualizācijām, no kuriem punktiem tās būtu sagatavojamas šajā IVN, lūgums sniegt Enerģētikas un vides aģentūrā (turpmāk – EVA).

Dalībnieks jautā, ja nav tiesiskie akti par mirgošanu, vibrāciju u.tml., tad var veikt šādu darbību? Kā tiks nodrošināta zemfrekvences infraskaņas mērīšana hercos? Vai vibrācijām būs mērījumi? Latvijas valsts meži vēl joprojām ir valsts īpašums. Vai tiks vērtēta kumulatīvā ietekme? Turbīnas būs redzamas vairāku desmitu km attālumā, arī naktī. Kā tiks eksportēta elektroenerģija? Kas notiks ar biržu, var redzēt gadījumus, kad vēja turbīnas nestrādā un biržā cena ir zema. Izskatās, ka izdevīgāk ir importēt nevis ražot.

K. Eglīte apstiprina, ka Latvijā likumdošanā nav minētajām ietekmēm noteikti un nostiprināti robežlielumi, tomēr ir vadlīnijas, kurās ir ņemti robežlielumi no Dānijas, kuri arī tiek ņemti vērā izstrādājot IVN. Vadlīnijas 2022. gadā izdevīs Valsts Vides dienests. Visus priekšlikumus, t.sk. par modelēšanu, lūdz iesūtīt EVA, kas izstrādās programmu. IVN ietvaros tiks veikts arī ainavu izvērtējums, redzamības modelis, šobrīd esot sākotnējā izvērtējuma stadijā ir grūti paredzēt, vai būs iespējams redzēt turbīnas no konkrētām mājām, tiek lūgts sazināties ar SIA “Latvijas vēja parki”. Kumulatīvais vērtējums ir jāvērtē visos projektos.

V.Felsbergs informē, ka visas skaņas izsaka hercos, bet intensitāti nosaka decibelos. Jau notiekošajos IVN tiek izmantoti Dānijas robežlielumi un zemfrekvences skaņa modelēta Windpro specializētajā programmā. Ar vibrācijas vērtējumu var iepazīties jau izstrādātajos IVN, piemēram Valka-Valmiera, Limbaži, kuri atrodas EVA mājas lapā. Līdzīgs vērtējums būs arī šim parkam.

J.Urtāns atbild, ka eksports plānots tikai pavasarī, kad hidroelektrostacijas (turpmāk – HES) darbosies. Tas tiks novadīts jau esošajos kabeļos. Ja biržā cena ir lejā, tad patēriņš ir neliels. Iespējams atsevišķos brīžos arī ir tā, ka importēt ir lētāk nekā saražot termoelektrostacijā (turpmāk – TEC) elektroenerģiju.

Savukārt TEC saražotā elektroenerģija ir daudz dārgāka nekā vēja elektrostacijās. TEC ir dārgāk saražot, jo tas iekļauj gan gāzes cenu, gan CO2 kvota.

Tiek nolasīts **attālinātās dalībnieces** Vai ekspertu viedoklis tiks ņemts vērā? Vai tiem ir tikai rekomendējošs raksturs?

L.Blanka atbild, ka visu IVN izstrādē iesaistīto sertificēto ekspertu viedoklis tiks ņemts vērā.

Klātesošais izsakās, ka nav saprotams, kāpēc vienas dienas laikā tiek eksportēta elektroenerģija un tajā pašā brīdī jāmaksā 0,50 EUR par kW. Vēja parku būvniecība ir business.

J.Urtāns sniedz atbildi, ka Baltijas valstis atrodas atsevišķā Nordpool zonā, cena veidojas no visu trīs valstu tā brīža situācijas, cik tiek saražots utt. Šobrīd Lietuva un Igaunija vēja elektrostaciju būvniecības ziņā ir krietni priekšā Latvijai. Tiek lēsts, ka šī gada beigās Lietuva no VES saražos vairāk elektroenerģijas nekā Latvija no savām HES. Vēja parkam, protams, jābūt ieņēmumiem, lai varētu segt izdevumus. Uzņēmums pieder valstij, līdz ar to visa peļņa nonāks valsts budžetā.

Klātesošais jautā – pašam ir saules paneļi, ko pirmo atslēgs – saules paneļus vai vēja ģeneratorus? Vai nebūs tāda situācija, ka mazos piegādātājus vairāk neiepirks?

J.Urtāns informē, ka ja ir pieslēgums, tad droši vien nevienu neatslēgs. Nav informācija, ka kādu neiepirks. Mazie piegādātāji ir pieslēgti sadales tīkliem, vēja parki augstsprieguma tīkliem.

Attālinātais dalībnieks jautā vēlreiz, kad vēja parki sāks atmaksāties? Kad beigsies ekspluatācija pēc 30 gadiem, nebūs, kas demontēs stabus.

J.Urtāns atgādina, ka IVN ir tikai pirmais solis, lai saprastu, vai tiks uzbūvēti vēja parki. Otrais solis ir ģeotehniskā izpēte un trešais jau piegādātāju aptaujas. IVN beigās tiks iegūti atbildīgo institūciju nosacījumi, kas arī var ietekmēt izmaksas.

Turpinājumā tiek nolasīti jautājumi no tērztavas –, vai visi jūsu piesaistītie eksperti ir sertificēti? Kuri speciālisti vai speciālistu grupa analizēs un atbildēs par vēja parka ietekmi uz ainavu?

L.Blanka sniedz atbildi, ka IVN programma nosaka, kuriem ekspertiem jābūt sertificētiem, tie ir, piemēram, dabas ekspertiem – putni, sikspārņi, biotopi u.tml. Attiecībā uz citām jomām – tiek piesaistīti eksperti ar atbilstošu izglītību, pieredzi, aprēķinu veikšanai un modelēšanai tiek izmantotas datorprogrammas (piem., trokšņa novērtējumam). Informācija par ekspertiem tiks sniegta IVN ziņojumā.

Attālinātā dalībnieka jautājums – Vai varat pateikt, pēc konkrētiem aprēķiniem, cik liels līdzekļu apjoms jāpatērē lai saražotu vienu VES? Lai saražotu infrastruktūru vienai VES, lai līdz uzstādīšanas vietai atgādātu vienas VES komplektējošās detaļas, lai uzstādītu vienu VES, lai pēc tam apkalpotu vienu VES, kas ražo tā saucamo “zaļo” elektrību un enerģiju. Kā un kur notiek šo detaļu utilizācija? Kas notiek ar vietām kur zemē tiek ieliets 2000 tonnas betona un metāla armatūras?

V.Felsbergs atbild, ka šāds aprēķins nav vēl, bet IVN ietvaros tiks aprēķināta sociālekonomiskā ietekme un arī ietekme uz CO2 izmešiem, tas tiks darīts izmantojot koeficientus pēc starptautiski aprobētām metodikām. Koeficienti tiek aktualizēti katru gadu, jo tie mainās attiecībā uz utilizāciju un būvniecību.

J.Urtāns informē, ka katrs projekts tiek realizēts savā vieta un katram projektam izmaksas ir citādākas.

Klātesošais jautā – vai šis projekts ietver arī turbīnu maiņu? Vai ir iespējams plānot zemākas turbīnas?

Atbildi sniedz **K. Eglīte**, ka IVN programmā ir pieteiktas maksimālās robežvērtības, bet IVN laikā tiek izvērtētas dažādas turbīnas – dažādi augstumi utt. IVN tiek modelēti sliktākie scenāriji – maksimālie augstumi, maksimālā jauda. Ja modelī parādās pārsniegumi, tad tiek mainītas turbīnas un mazākām, zemākām jaudām utt.

Sanāksmes dalībniece jautā, kur Eiropā ir tik milzīgas turbīnas mežos? Kā var zināt, vai neietekmēs tik augstas turbīnas putnus un to migrācijas?

K. Eglīte informē, ka Skandināvijā ir šāda augstuma turbīnas. Attiecībā uz putniem – tos vērtē sertificēti ornitologi. Pirms katra IVN eksperti saskaņo savu metodiku ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

Dalībnieks vēlas noskaidrot, kā var kaut ko vērtēt, ja nav zināmi parametri, tehniskie dati, ja nav vēl saražotas tādas turbīnas.

V.Felsbergs atbild, ka IVN ir tikai viens no soļiem, lai nonāktu līdz vēja parkam. IVN nekad neveic konkrētiem modeļiem un ražotājiem. Šajā posmā tiek modelēts un vērtēts ar maksimāli nelabvēlīgākajiem modeļiem. Tehniskos noteikumus institūcijas arī var dot konkrētiem modeļiem.

K.Eglīte papildina, ka uzņēmumam ir pieredze ar šādu lielu vēja parku būvniecību Lietuvā, būvējot šeit Latvijā, tiks pārņemta labā prakse. EVA izvērtēs sagatavoto IVN ziņojumu, izvērtēšanā var piesaistīt vēl citus savus ekspertus. Atzinumus par Ziņojumu sniedz dažādas institūcijas, piemēram, Veselības Inspekcija, Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienests u.c. No IVN izstrādes līdz būvniecībai ir vairāki gadi nepieciešami.

Sanāksmes dalībnieks jautā, ja pēc Eiropas statistikas, Latvija ir viena no zaļākajām valstīm, kāpēc ir jāsabojā zeme, kāpēc nevar būvēt 4 km jūrā?

J.Urtāns informē, ka, būvējot jūrā, elektroenerģijas pašizmaksa būtu daudz augstāka.

Attālinātais dalībnieks kā pašvaldības deputāts saklausa daudzu klātesošo skepsi. Jautā, vai ir gadījumi, kad ekspertu viedokļi tiek pārvērtēti, ja ir sabiedrības pretestība? Sprotams, ka šis projekts cer iegūt nacionālo interešu objekta statusu, ja tas to dabūs, tad pašvaldībai nebūs nekādu ietekmju iespēju, jo tālāk lems Ministru kabinets.

K. Eglīte informē, ka IVN paredz sabiedrības iesaisti, kas nozīmē, ka var būt komentārus EVA. Ja institūcija redz, ka sabiedrības viedoklis, argumenti un bažas ir pamatotas, tā var likt pārstrādāt vai papildināt ziņojumu.

J.Urtāns paskaidro, ka līdz šim neviens vēja parks šādu statusu nav ieguvis. Tad, kad būs IVN, varēs saprast, vai var iegūt šādu statusu.

Turpinājumā tiek nolasīti jautājumi no tērētavas – lūgums komentēt tieši šobrīdējo attieksmi. Limbažu un Ventpils IVN minētajā aptaujā piedalījušies vien 1000 cilvēki no visas Latvijas, kas nav kopējais viedoklis. Vai šajā IVN izmantosiet šo pašu aptauju?

V.Felsbergs sniedz atbildi, ka, ja runa ir par SKDS aptauju, aptaujātie tika atlasīti pēc konkrētas metodikas.

Sanāksmes dalībnieks izsakās – nekur nav redzēts, ka vēja parku attīstītāju plānus sabiedrība pieņem, ar ko tas ir saistīts?

J.Urtāns salīdzina situāciju ar 5G internetu, jebkura jauna lieta netiek uzreiz pieņemta.

P.Blumats uzsver, ka arī negatīvs sabiedrības viedoklis arī ir viedoklis un visi viedokļi ir cienījami. Aicina rakstiskus priekšlikumus programmas papildināšanai sūtīt viedokļus pa pastu vai e-pastā.

Sanāksmes dalībniece jautā, vai ir tiesa, ka par jebkuru būvniecību pašvaldībās var veikt referendumu?

J.Urtāns apstiprina, ka noskaidros šo jautājumu.

Attālinātais dalībnieks no visiem šiem vēja parkiem, elektrība paliek dārgāka, bet daba un ainava tiek neatgriezeniski sabojāta, kā interesēs tas notiek? Zviedrijā un Somijā netiek būvēts mežā, kā tiek minēts šajā sanāsmē, bet gan tiek celts neapdzīvotās vietās. Aicina visus parakstīt manabalss.lv iniciatīvu necelt vēja parkus Latvijas teritorijā.

J.Urtāns atbild, ka elektroenerģijas ražošana notiek valsts labā.

K. Eglīte informē, ka tērzētavā ieliks karti ar Somijā esošajiem vēja parkiem.

Sanāksmes dalībniece novēl, lai neizdodas!

Dalībnieks ieguldīšanai investīcijas ir milzīgas, vai beigās, veicot visas izpētes, novērtējumus, aptaujas un pārējo, nebūs iztērēts viss paredzētais budžets? Kurš segs zaudējumus?

J.Urtāns atbild, ka izlietotie līdzekļi nebūs izlietoti tāpat. Aprēķini liecina, ka nebūs zaudējumu. Tie balstās uz starptautiskām prognozēm. Peļņa nonāks valsts budžetā.

Attālinātais dalībnieks jautā, ko darīs ar 2000 t betonu zemē pēc darbības beigām. Kāds labums iedzīvotājiem no vēja parkiem?

K. Eglīte informē, ka pēc darbības beigām tiks izstrādāts demontāžas plāns, kas paredz betona utilizāciju, otrreizēju izmantošanu.

J.Urtāns atbild, ka labums ir tāds, ka tā ir valsts iekšēji saražotā elektroenerģija, nevis imports.

Attālinātais dalībnieks izsakās, ka tas ir valsts uzņēmums, tātad tā ir iedzīvotāju nauda. Novākt dzelzsbetona pamatus ir ļoti sarežģīti un dārgi. Kā var attīstīt projektu, ja nav konkrēti skaitļi un aprēķini. Pauž bažas, ka projektam būs līdzīgs scenārijs kā Rail Baltic un/vai Air Baltic.

J.Urtāns atbild, ka konkrētus lēmumus par būvniecību tiks pieņemti tikai projektu beigu posmā. Ir pirmšķietami aprēķini, uz kuru pamata tiek veikts projekts.

P.Blumats atgādina, ka sanāksmes tērzētavas jautājumi tiks pievienota protokolam.

K.Eglīte atgādina, ka nākamajā dienā ir otra sākotnējā sabiedriskā apspriešanas sanāksme Ēdolē.

Sanāksmes moderators Pēteris Blumats noslēgumā aicina rakstiskus priekšlikumus IVN programmas izstrādei iesniegt EVA līdz š.g. 23. februārim.

Pieteikties informatīvajiem semināriem: ventspils2@vejaparki.lv, info@enviro.lv.

Sanāksme tiek slēgta 20:35

Sanāksmi protokolēja: Līga Blanka, SIA "Enviroprojekts", projektu vadītāja

Tērzētavas apkopojums

Jautājums	Atbilde
1) kādu kompensāciju saņems zemju īpašnieki un iedzīvotāji >2km no objekta (vizuālā ietekme ļoti tālu); 2) vai atbalstāt reģionu depopulāciju? 3) cik un kādas darba vietas PĒC uzbūvēšanas? 4) kāpēc nebūvē tehnogēnā vidē -piepilsētās?	1) 2500 EUR par 1 MW un summa sadalās 50 % iedzīvotājiem un 50 % pašvaldībai 2) mēs esam vēja attīstītāji un jeb kāda attīstība var veicināt cilvēku skaita pieaugumu reģionam 3) darba vietas ir tiešās un netiešās. Tiešās būvniecībā, ceļu uzturēšana. Netiešās ir naktsmītnes, ēdināšana. Prezētācijā bija piemērs, ka AS Latvenergo būvējot LAfloras vēja parku ir veicinājusi to, ka daļa no vēja turbīnām tiks ražota tepat Latvijā un tāpēc būs vismaz 100 jaunas darba vietas. Katrs vēja parks ir individuāli vērtējams. 4) šis vēja parks tiek būvēts mežā pēc MK uzdevuma

Jautājums	Atbilde
Nav jāveic pētījums, lai redzētu, ka reģionā ir intensīva gājputnu plūsma. Vai tiešām vietas izvēle ir saprātīga? Vai vēja enerģija samazinās elektroenerģijas cenu? Tas ir Latvijas apstākļos lētākais enerģijas avots? Vai tiešām MK ir noteicis, ka obligāti jābūvē Latvijas mežos? Kāpēc nevar Pierīgā? Pie HES? Ap HES un pie Rīgas jums nepieder meži un zemes?	Daļa finansējuma no kopienas maksājuma aiziet pašvaldībai, kura to var izmantot, piemēram, infrastruktūrass uzlabošanai u.c. lietām, no šī iegūst visi novada iedzīvotāji. Plašāk varat iepazīties šeit - https://likumi.lv/ta/id/354566-veja-elektrostaciju-maksajumu-kartiba-vietejas-kopienas-attistibai Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā tiks vērtēta ietekme uz ornitofaunu SIA "Latvijas vēja parki". SIA "Latvijas vēja parki" ir dibināts 2022. gadā saskaņā ar MK rīkojumu Nr. 464 kā AS "Latvenergo" un AS "Latvijas valsts meži" kopuzņēmums. Kopš 2024. gada aprīļa, saskaņā ar MK lēmumu un noslēgto vienošanos starp uzņēmuma dibinātājiem, uzņēmuma vienīgais īpašnieks ir AS "Latvenergo". Uzņēmuma stratēģiskais mērķis ir īstenot stratēģiski svarīgu vēja parku projektus Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.– 2030. gadam iekļauto mērķu sasniegšanai un turpmākai virzībai uz klimatneitralitātes sasniegšanu, veicinot enerģētiskās neatkarības nodrošināšanu". Interesē iespējas izmantot senākas vējdzirnavas kā vēja ģeneratoru stacijas. U.c. u. tml.
https://www.facebook.com/share/p/1AD1uc8Vf6/	Aicinu Jūs iepazīties ar AS "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas ražošanas un patēriņa statistiku - https://www.ast.lv/lv/electricity-market-review?year=2024&month=13 AST mājaslapā ir pieejama informācija par elektroenerģijas plūsmu - Latvija gan importē, gan eksportē elektroenerģiju, bet nevienā no gadiem tā 100 % nespēj sevi nodrošināt ar elektroenerģiju. Katru gadu Latvija importē līdz pat 40 % elektroenerģijas. Šeit ir informācija par to cik daudz elektroenerģijas saražo un patērē Latvija: https://ast.lv/lv/content/situacija-energosisistema Hidroelektrostaciju darbība ir atkarīga no vairākiem faktoriem, piemēram, ūdens pieteces Dauagavā nav vienāda visu gadu, tāpat no ūdens resursu lietošanas atļaujā noteiktajiem darbības noteikumiem un ūdens līmeņiem.
Ko iegūst iedzīvotājs zemes īpašnieks, kurš dzīvo tālāk par 2km no VES. Un kaimiņu pagastā? Zūrās? Novads dalīs naudu visiem pagastiem? Bet konkrētam iedzīvotājam labums - zemes nodokļa atlaide būs? Lēts elektrības pieslēgums būs?	Daļa finansējuma no kopienas maksājuma aiziet pašvaldībai, kura to var izmantot, piemēram, infrastruktūrass uzlabošanai u.c. lietām, no šī iegūst visi novada iedzīvotāji.
Kuri speciālisti analizēs un atbildēs par vēja parka ainavas jautājumu?	Jautājumi par ietekmi uz ainavu tiks vērtēti ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā.

Jautājums	Atbilde
Cik daudz videi kaitīgo ķīmisko elementu atrodas gondolā un kā tiks novērstas to noplūdes avāriju gadījumā? 2m ³ eļļas, antifrīzs un degviela	VES ekspluatācijas laikā nav paredzama atkritumu rašanās, izņemot tehniskās apkopes laikā radušos atkritumus. Atkritumu savākšanu un utilizāciju VES ekspluatācijā nodrošinās atkritumu apsaimniekotāji, kas ir saņēmuši attiecīgā atkritumu veida apsaimniekošanas atļaujas.
Cik lielas būs 300 metrīgo torņu pamatu pēdas? Lūdzu metros: augstums, platums, garums?	Precīzs pamatu izmērs un veids tiek noteikts pēc ģeotehniskās izpētes, kas tiek veiktas pēc IVN, kad ir zināmas precīzas VES atrašanās vietas.
Naudu saņem PAGASTS VAI NOVADS?	Plašāk varat iepazīties šeit - https://likumi.lv/ta/id/354566-veja-elektrostaciju-maksajumu-kartiba-vietejas-kopienas-attistibai
Cik ir vēja enerģijas pašizmaksa? No citiem enerģijas veidiem Latvijā - vai vēja enerģija ir lēta? Vai tirgosiet arī zem pašizmaksas?	Lielāks piedāvājums var mazināt arī gala preces cenu. Pašreiz nevaram prognozēt cik daudz vēja parku Latvijā tiks uzbūvēti.
Jāparedz vizuālās ietekmes vērtēšana naktī, miglā, dažādos saules lenķos virs horizonta	Jūsu priekšlikumus par vizualizācijām, no kuriem punktiem tās būtu sagatavojamas šajā IVN, lūgums sniegt Enerģētikas un vides aģentūrā
Vai ņemsiet vērā kopējo ietekmi no visiem parking apkārtnē? Ēdole dzīvos vismaz ar 3 parku ietekmi	Ietekmes uz vidi novērtējums paredz kumulatīvo ietekmes vērtēšanu, tas noteikts likumdošanā.
Kā VES būvniecība LVM iet kopā ar ES Mežu stratēģiju 2030, kurā ir skaidri definēts, ka meži ir jāstāda, bet jūs taisāties izzaģēt n-tos ha meža priekš VES, tos neatjaunojot?	SIA Latvijas vēja parki atmežotās platības kompensē ar tik pat lielā platībā apmežotām platībām. Atbilstoši Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 9.panta 1.daļai "Ja vēja elektrostacijas būvē uz meža zemēm, atmežošanas izraisītās negatīvās sekas kompensē ar apmežošanu." https://likumi.lv/ta/id/336089-energetiskas-drosibas-un-neatkaribas-veicinasanai-nepieciešamas-atvieglotas-energoapgades-buvju-buvniecibas-kartibas-likums
Kā tiks dzēstas gondolas aizdegšanās gadījumā?	Normatīvais regulējums paredz izstrādāt civilās aizsardzības plānu šiem objektiem, tur šis jautājums tiks izvērtēts un paredzēts rīcības plāns.
Kāda ir rēķināta atmežošanas platība uz 1 turbīnu?	ap 2 ha uz vienu vēja turbīnu - precīzāks aprēķins būs pieejams IVN ziņojumā
Vai 2 ha ir kopā ar pievedceļiem?	Pievedceļi būs papildus
Kāpēc jātracina laucinieki? Būvēt var bez subsīdijām un atbalsta pilsētas nomalē. Tur ir pieprasījums	Vērtējam projektus arī citās teritorijās
Labvakar! Tātad, jūs nevarat uzrādīt projektā ietvertu iekārtu ražotāju, tehniskos datus un tajos esošās vielas un materiālus, tādi parki vispār nepastāv dabā un tos nav testējis neviens neatkarīgs eksperts! Paskaidrojiet, uz kāda pamata attīstītājs iedzīvotājiem piedāvā produktus, kam nekādi nevar savus apgalvojumus pamatot?	IVN nekad neveic konkrētiem modeļiem un ražotājiem. Šajā posmā tiek modelēts un vērtēts ar maksimāli nelabvēlīgākajiem modeļiem.

Jautājums	Atbilde
Kur Latvijas vēja parki ņems tās zemes, kuras apmežot kompensācijai izcirstajām LVM platībām?	Tiks veikts iepirkums.
cik ir minimālais turbīnu skaits šim parkam, lai tas būtu ekonomiski izdevīgi?	Minimālais VES skaits atkarīgs no pieslēguma risinājuma. Vides ierobežojumiem u.c. faktoriem
Vai ir piemēri, kur vēja parku tuvumā pieaug iedzīvotāju skaits?	IVN ietvaros tiks aprēķināta VES parka sociālekonomiskā ietekme
Avārijas gadījumā turbīnas šausmīgi deg. Vai ugunsdzēsēji vispār drīkst un var tās dzēst?	Normatīvais regulējums paredz izstrādāt civilās aizsardzības plānu šiem objektiem.
Minējāt, ka jau būvējat Latvijā. Kur tieši? un cik augstas turbīnas?	Prezentācijā minējām Laflora VES parku, Kaigu purvā, netālu no Jelgavas.
Kāda ir iedzīvotāju nostāja pie citiem vēja parkiem, ko plānojat? (Lūgums minēt tieši Latvijā)	Tas tiks atspoguļots IVN ziņojumā, tieši ar Latvijas datiem.
IVN, ko esat jau iesnieguši Limbažiem un Ventspilī ir minēts iedzīvotāju viedoklis - aptaujāti 1000 LATVIJAS iedzīvotāji. Atgādināšu ka Latvijā ir ap 2 miljoni iedzīvotāji. Vai tas ir loģisks mērījums uz kā balstīt iedzīvotāju viedokli? Vai šajā IVN arī tiks izmantota tā paša SKDS aptauja?	SKDS aptauju, aptaujātie tika atlasīti pēc konkrētas metodikas
Kad būs iedzīvotāju aptauja?	Informācija par iedzīvotāju attieksmi tiks iekļauta IVN Ziņojumā.
Kā tur ir ar Zviedriju? VES ceļ attālos apvidos bez iedzīvotājiem?	Šeit ir karte ar vēja parkiem https://suomenuusitutvat.fi/en/wind-power/projects-and-wind-turbines-in-finland/wind-power-map/ (vēja parki tiek būvēti mežos arī Somijā, bet tas nav vienīgais piemērs)
Urtāna k-gam: uz kādu aprēķinu pamata pamatojat, ka jūrā cena ir augstāka, ja paši neatbildējāt uz ekonomiskiem jautājumiem par savu projekta elementārām izmaksām un rentabilitāti?! Cik reizes dārgāka enerģijas cena ir jūrā izvietotam vēja parkam?	Aicinām sekot līdzī projektam ELWIND, kas pēta vēja parku būvniecību jūrā
https://manabalss.lv/par-latviju-bez-veja-parkiem/show	
Valstij būtu jāsargā viensētas, tā ir daļa no nacionālās drošības. Latvijā notiek pretējais	
Kā Vendzavu iedzīvotājs ceturtajā paaudzē esmu kategoriski pret šo “Ventspils 2” projektu.	
Cik dziļi zemē tiks liets betons? Kad būs ģeotehniskās izpētes, lai saprastu, kādu metodi pamatam izmantot, pāļus vai pankūkas?	Izmantotā tehnoloģija - pāļu vai pankūkas pamats tiks noteikta pēc ģeotehniskajām izpētēm. Izpētes būs pēc IVN.